

Pravidla sazby závěrečných prací

Petr Čermák

„Nedílnou součástí práce je stránka formální, grafická či estetická. I převratné a nové myšlenky vypadají poněkud ušmudlaně, je-li text nepřehledný, grafy nečitelné, tabulky přelomené, nadpisy nelogické a k tomu přehršel pravopisných chyb a stylistických paskvilů.“

Zápis z přednášek nejmenovaného studenta z let devadesátých

■ **méně je většinou více** – nepřekombinovat, používat nejlépe jen jeden font písma, pouze variovat velikost, styl, barvu, používat velká písmena a kapitálky; jedna úprava tabulek, jedna úprava grafů

■ **používat systémové nástroje** – stabilně nastavený tabelátor, nastavení stylů, těsné mezery atd.; nepoužívat tvrdé konce řádků, odsazení začátku odstavce mezerníkem atd.; nesystémové nástroje vedou k nejednotnosti či změnám úpravy textu při jeho přesunu do jiných verzí textového editoru či na jiný počítač

■ **základní text musí být především dobře čitelný** – písmo se volí nejčastěji patkové se stínovanými (proměnlivě tučnými) tahy, méně vhodná jsou bezpatková lineární písma; zásadně se nepoužívají písma neproporcionální (se stejně širokými znaky), ani písma výrazně dekorativní

The background of the slide is a photograph of a forest. The upper portion shows tall, thin tree trunks reaching towards a bright sky, with some green foliage visible. The lower portion shows a dense forest floor with many trees and a thick layer of green undergrowth. A solid green horizontal band runs across the middle of the image, serving as a background for the title text.

ROZVRŽENÍ STRÁNKY

A vertical photograph of a forest with tall trees and green foliage, serving as a background for the left side of the slide.

ZÁPATÍ A ZÁHLAVÍ, ČÍSLOVÁNÍ STRÁNEK

■ **jedna až dvě řádky v horním, respektive dolním okraji** – mohou obsahovat název práce, název aktuálního oddílu (kapitoly), číslo stránky apod.; může být jen pata, jen záhlaví nebo současně záhlaví i pata, vždy jednotně na všech běžných stránkách knižního bloku (Word, menu Zobrazit, Záhlaví a zápatí)

■ **nepoužívat vždy** – vynechat na prázdných stránkách a stránkách se zvláštní grafickou úpravou (řešit použitím oddílů, viz zalomení strany): stránka patitulu, protititulu, titulu, anotace, poděkování a prohlášení, graficky ztvárněné titulní stránky kapitol, stránky celoplošných obrázků, případně i stránky obsahu, seznamu obrázků, seznamu použité literatury a východové stránky kapitol

■ **číslují se všechny platné strany knižního bloku** – tedy levé i pravé při oboustranném tisku, respektive jen pravé při tisku jednostranném; začíná se první fyzickou stránkou bloku (nikoliv až první stránkou úvodní kapitoly), na některých z nich se však číslo nezobrazuje (viz záhlaví a zápatí), číslovat vpravo při jednostranném tisku, při oboustranném nejspíše uprostřed

2. LOUPÁNÍ A OHRYZ DŘEVIN

2.1 Charakteristika poškození

2.1.1 Popis poškození a původce

Býložravci poškozují kůru, lýko popřípadě běl dřevin z různých důvodů – získávání potravy, značení teritoria apod. Jde-li o konzumaci kůry, zvěř sdírá kůru a lýko zuby. Pokud nedojde ke sloupnutí většího pruhu kůry a na kmeni zůstanou zřetelné stopy po zubech mezi kterými zůstávají znatelné zbytky kůry, hovoříme o ohryzu, nejčastěji k němu...

FORMÁT A OBTÉKÁNÍ OBRÁZKŮ

■ **kvalitní obsahově i graficky** – dostatečné rozlišení; měly by tvořit s textem harmonický celek, což se týká především tloušťky a hladkosti čar, sytosti plných ploch a umístění obrázků na stránce

■ **opatrné, ukázněné obtékání obrázku okolním textem** – nejvhodnější je vymezit obdélníkovou hranici přes celou šířku sazebního obrazce (bloku textu), který je potom obtékán pouze shora a zdola, takže nedochází k interakci s textem; je-li obrázek příliš úzký (např. formát na výšku) obtékat pouze z jedné boční strany; obtékání obrázku z obou stran či dokonce podle nepravidelné hraniční křivky je nevhodné

Býložravci poškozuji kůru, lýko popřípadě běl dřevin z různých důvodů – získávání potravy, značení teritoria apod. Jde-li o konzumaci kůry, zvěř sdírá

kůru a lýko zuby. Pokud nedojde ke sloupnutí většího pruhu kůry a na kmeni zůstanou zřetelné

Býložravci poškozuji kůru, lýko popřípadě běl dřevin z různých důvodů – získávání potravy, značení teritoria apod. Jde-li o konzumaci kůry, zvěř často sdírá kůru a lýko zuby. Pokud nedojde ke sloupnutí většího souvislého pruhu kůry a na kmeni zůstanou zřetelné stopy po zubech mezi kterými zůstávají znatelné zbytky kůry, hovoříme o ohryzu, nejčastěji k němu dochází v zimě. Pokud dojde ke sloupnutí větší plochy kůry ...

■ **jednotná šířka mezery** – pro všechny obrázky v dokumentu se volí jednotně okraj mezi jejich hranicí a okolním textem (5—10 mm vodorovně i svisle) a formát popisky (titulku)

■ **úprava strany s obrázkem** – pokud obrázek není řešen celostránkově, musí se současně s ním na stránku vejít aspoň tři řádky textu; méně než osm řádek se obrázkem nedělí – pokud je obrázek svisle umístěn uvnitř textu, musí být nad i pod ním uvedeny aspoň čtyři řádky textu

■ **vliv obsahu** – je-li to možné, měly by pohledy osob i předměty ve vodorovném pohybu směřovat ke hřbetu knihy a obrázek krajiny s oblohou by měl být umístěn až k hornímu okraji stránky; „naležato“ umístěné (celostránkové) obrázky musí být orientovány tak, aby jejich dolní okraj byl umístěn vždy vpravo, nezávisle na pozici v rámci dvoustrany (čtenář pak otáčí knihu vždy ve stejném směru), souhlasně orientována musí být i případná legenda obrázku

■ **popis obrázku** – vždy pod obrázkem, průběžné číslování v celé textové části práce; označení buď společné s grafy nebo samostatné, dle směrnice o závěrečných pracích

FORMÁT TABULKY, UMÍSTĚNÍ NA STRÁNCE

■ **přehlednost** – grafická úprava by neměla rušit, ale zpřehlednit, opět platí méně je více (nesmí být příliš mnoho druhů čar a barev); jednotně v celé práci

■ **popis tabulky** – vždy nad tabulkou, číslování průběžné, oddělené od obrázků a grafů

■ **umístění** – nejvhodnější je vymežit obdélníkovou hranici přes celou šířku sazebního obrazce (bloku textu), který je potom obtékán pouze shora a zdola, takže nedochází k interakci s textem

kategorie	popis
A – spontánní odrůstání	odrůstají všechny dřeviny, obnova není zpožděna, míra okusu nízká, nízké opakování okusu
B – odrůstání hlavní dřeviny	hlavní (početně převládající) dřevina odrůstá bez větších problémů; u méně zastoupených potravně atraktivních dřevin se selektivní okus projevuje znatelným zpomalením, početní redukci či dokonce zastavením obnovy (dlouhodobé zadržování přežívajících jedinců v okusové výšce)
C – zadržované odrůstání	znatelně zpožděná obnova hlavní dřeviny, její početní redukce; zmlazení potravně atraktivních méně zastoupených druhů se udrží jen dočasně; výskyt deformovaných jedinců – tzv. okusových forem
D – stagnace	celková stagnace obnovy, obnova všech dřevin je radikálně početně redukována, méně zastoupené dřeviny z obnovy rychle mizí; dřeviny nepřerůstají výšku okusu; vysoký výskyt tzv. okusových forem

dřevina	2000	
	zastoupení	% poškozených
<i>Fraxinus excelsior</i>	31 %	38 %
<i>Picea abies</i>	15 %	3 %
<i>Fagus sylvatica</i>	14 %	50 %
<i>Carpinus betulus</i>	12 %	81 %
<i>Acer pseudoplatanus</i>	10 %	6 %
<i>Sambucus nigra</i>	7 %	66 %

The background of the slide is a photograph of a forest. The upper portion shows tall, thin tree trunks reaching towards a bright sky, with sunlight filtering through the leaves. The lower portion shows a dense forest floor with many tree trunks and a thick layer of green foliage. A solid green horizontal band spans the width of the image, serving as a background for the title text.

SAZBA A FORMÁTOVÁNÍ TEXTU

A vertical photograph of a forest with tall, thin trees and green foliage, serving as a background for the left side of the slide.

NADPISY

- **jednotně v celé práci** –strukturu nadpisů vymyslet předem, ne více než tři úrovně, nastavit do stylů (Word, menu Formát, Styly a formátování) a dále používat definované styly; vodorovné zarovnání také jednotně, buď vpravo nebo na střed
- **číslovat kapitoly** – povinně hlavní, ale je vhodné číslovat všechny úrovně nadpisů, nebo nechat nečíslovanou jen poslední
- **nepodtrhávat nadpisy** – podtrhávání je vhodné na leták, nikoliv do závěrečné práce
- **nadpis jen na jeden řádek** – pokud to je jen trochu možné

2. LOUPÁNÍ A OHRYZ DŘEVIN

2.1 Charakteristika poškození

2.1.1 Popis poškození a původce

Býložravci poškozují kůru, lýko popřípadě bělí dřeviny z různých důvodů – získávání potravy, značení teritoria apod. Jde-li o konzumaci kůry, zvíře sdírá kůru a lýko zuby. Pokud nedojde ke sloupnutí většího pruhu kůry a na kmeni zůstanou zřetelné stopy po zubech mezi kterými zůstávají znatelné zbytky kůry, hovoříme o ohryzu, nejčastěji k němu...

LÁMÁNÍ STRANY

■ **nenechávat osamocené řádky** – z odstavce by měly být alespoň dva řádky, zejména tam, kde jde o začátek textu pod nadpisem;

- používat kontrolu osamocených řádků

(Word, menu Formát, Odstavec, Tok textu, Kontrola osamocených řádků);

- pokud je třeba vložit tvrdý konec stránky nepoužívat řadu ENTERŮ, ale v případě, že budete pokračovat ve stejném formátování textu použít Konec stránky (Word, menu Vložit, Konec stránky), v případě, že se bude formátování měnit potom Konec oddílu (Word, menu Vložit, Konec oddílu, Na další stránce)

■ **tabulky a grafy vkládat tak, aby nezůstávalo prázdné místo na konci stran** – je-li to možné, buď zmenšit, nebo vložit do jiného místa textu, nemusí být vždy umístění úplně přesné

■ **optické zarovnání** – zaplnění stránky textem může být obtížně realizovatelné; optického zarovnání poslední řádky textu na stránce s dolním okrajem lze dosáhnout zvětšením svislého prokladu mezi odstavci, přípustným maximem je zhruba půl řádky mezi každou dvojicí odstavců; nejde-li, ponechat nezarovnané

A vertical photograph of a forest with tall trees and green foliage, serving as a background for the left side of the slide.

LÁMÁNÍ ODSTAVCE

- **jednotně v celé práci** – odsazení prvního řádku od levého okraje (zarážka) i případné vynechání před odstavcem; odsazení nastavit na začátku (Word, menu Formát, Odstavec, Odsazení a mezery, Speciální – první řádek), dále používat tabelátor

- **uměření** – řádek odsazovat jen o několik písmen (cca 12 až 24 bodů) nebo vůbec; vynechání před odstavcem (svislé odsazení) používat jen tam, kde je vhodné text členit, nikoliv u všech odstavců

- **konec odstavce ENTER** – ENTER jen na konci odstavce, nikdy na pouhém konci řádku!

2.1.1 Popis poškození a původce

Býložravci poškozují kůru, lýko popřípadě běl dřevin z různých důvodů – získávání potravy, značení teritoria apod. Jde-li o konzumaci kůry, zvěř sdírá kůru a lýko zuby. Pokud nedojde ke sloupnutí většího pruhu kůry a na kmeni zůstanou zřetelné stopy po zubech mezi kterými zůstávají znatelné zbytky kůry, hovoříme o ohryzu, nejčastěji k němu dochází v zimě. Pokud dojde ke sloupnutí větší plochy kůry ...

LÁMÁNÍ ŘÁDKU

■ **na konci řádku musí být samostatné slovo** – nemohou tam tedy být předložky, vhodný není ani výskyt jednopísmenných spojek (a, i); konec nesmí být mezi zkratkou titulu a jménem, mezi zkratkou jména a příjmením; pro vazbu těchto slov s následujícím slovem používejte těsné mezery (Word: CTRL + SHIFT + mezerník), nikoliv tvrdý konec řádku ENTERem

■ **číslice na konci řádku** – kromě jednociferného čísla bez jednotky posunout raději na další řádek (spojit s následujícím slovem); každopádně nesmí být čísla přelomena přes řádek (aktuální např. u používání mezer v tisících, jako je 1 000 Kč), neměla by též být na jednom řádku číslice a na druhém jednotka s ní spojená, stejně tak by měly být s následujícím slovem svázány řadové číslovky (např. 5. pořadí), přelomeno nesmí být datum

~~nesmí být na
konci řádku~~

~~nesmí být doc.
Novák na konci~~

~~nesmí být 1.000
Kč na konci řádku~~

~~nesmí být 5.
cena na konci~~

~~nemělo by a
být na konci~~

~~nesmí být P.
Novák na konci~~

~~nesmí být také 1
000 Kč na konci~~

~~nesmí být 5.
10. 2007~~

ZVÝRAZNĚNÍ, VYZNAČOVÁNÍ

■ **možná řešení** – důležité fráze a klíčové pojmy se v základním textu opticky zvýrazňují jiným řezem písma, zpravidla *kurzívou*; méně vhodné je `p r o s t r k á n í` – zvětšení prokladu znaků o jednu až dvě desetiny čtverčíku (prostrkány pak musí být i okrajové mezery vyznačovaného bloku)

■ **nevhodná řešení** – zcela nevhodné je podtržení, neboť přeškrťává dolní dotahy znaků a působí jako cizorodý prvek, takže narušuje harmonii textu

■ **vyznačování jmen a názvů** – lze použít i KAPITÁLKY

VODOROVNÉ ZAROVNÁNÍ TEXTU

■ **do bloku** – běžný text výhradně do bloku; v seznamu literatury, výčtech s odrážkami apod. lze použít prapor vlevo

A vertical photograph of a forest with tall trees and green foliage, serving as a background for the left side of the slide.

ŠÍŘKA MEZERY

■ **základní (běžná) mezera** – její nastavení (standardní relativní šířka vztažená ke stupni písma) je součástí definice písma; u obyčejných písem se pohybuje okolo $\frac{1}{3}$ čtverčíku (stupně písma); aktuální šířka základních mezer se pak podle potřeb zarovnání textu k okrajům řádky může měnit zhruba mezi $\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{2}$ čtverčíku (šířkou písmen „i“ a „n“); při užších mezerách nejsou zřetelná rozhraní slov a při širších je text opticky roztrhaný; zúžená písma mají zúžené i proporce mezer

■ **v kvalitní typografii** – namísto základních mezer se sází ve speciálních případech konstantní mezery úzké ($\frac{1}{4}$ čtverčíku), respektive široké ($\frac{1}{2}$ čtverčíku); v běžných textových editorech lze šíři měnit v nastavení písma (Word, Formát, Písmo, Proložení znaků, Mezery)

■ **úzká mezera**: za čárkou a tečkou, za uzavírací a před otevírací oblou uvozovkou a za apostrofem na konci slova (kvůli opticky stejné šířce mezer), před i za ampersandem (&), mezi skupinami cifer uvnitř čísla, mezi prvky číselné reprezentace data, mezi paragrafem a číslem (§ 22) a mezi číslem a značkou měrné jednotky; **široká mezera**: při zarovnávání čísel ve sloupci místo chybějících řádů a mezi slovy ve verzálkových titulcích

ROZDĚLOVANÍ SLOV

■ **dle Pravidel českého pravopisu** – grafickou reprezentací dělicího znaménka je spojovník (-); přisazuje se těsně za úvodní část rozděleného slova na konci řádky (**poško-** / **zení**); jde-li o složené slovo se spojovníkem, píše se při rozdělení spojovník na konci i na začátku (**česko-** / **-německý**), složená slova je nutno dělit ručně, Word toto pravidlo nerespektuje

■ **nevhodná krátká rozdělení** – nepříliš vhodná jsou (podle pravopisných pravidel však přípustná) rozdělení slova, které ponechají v jeho úvodní či koncové části méně než tři znaky (**o-** / **hryz**, **ochra-** / **na**), včetně dělicích spojovníků a znamének interpunkce

■ **oddělená část nesmí mít hanlivý význam** – (**sle-** / **pička**).

■ **esteticky nevhodné** – dělení slov v titulcích, na východových řádkách stránek a sloupců a ve více než třech řádkách sousedních – spojovníky a interpunkční znaménka s velkou světlostí (tečky, čárky, ...) totiž tvoří na koncích více sousedních řádek tzv. „žebřík“, který narušuje hladkost okraje sazebního obrazce

INTERPUNKCE

■ **základní interpunkční znaménka** = čárka, středník, tečka, dvojtečka, otazník a vykřičník

■ **přisazují se těsně k předchozímu textu a od textu následujícího se oddělují mezerou** – pokud za nimi není uvedeno další interpunkční znaménko

■ **větná tečka** – nepíše se na koncích titulků, konci popisek obrázků a podobných prvků, které jsou od okolního textu dostatečně opticky odděleny

TŘI TEČKY

■ **nahrazují nevyslovený text** (podobně jako pomlčka), **vypuštěný text** (například nepodstatnou část citátu), **nebo část výčtu**

■ **sází se znakem trojtečka (...)** – v proporcionálních písmech poněkud větší světlost než tři sousedící tečky (...); při náhradě části výčtu se trojtečka odděluje mezerou, jinak se přisazuje těsně

A vertical strip on the left side of the slide shows a forest scene with tall trees and green foliage.

DATUM

■ **odsazení, formát** – označení dne, měsíce a roku se odsazují úzkou mezerou, méně vhodně běžnou mezerou; den a rok se vyjadřují jen arabskými číslicemi, měsíc číselně arabskými, případně římskými verzálovými číslicemi nebo slovně; v celé práci je nutné použít jednotný formát data

■ **zakončení** – číselná označení dne a měsíce se ukončují tečkou (3. 10. 2007 i 3. X. 2007), za slovním označením měsíce se tečka neuvádí (3. října 2007)

■ **letopočet** – uvádí se ve tvaru čtyřčíslí, zkrácené označení roku ve tvaru dvojčíslí smí být uvedeno pouze za pomlčkou či lomítkem v zápisu rozsahu (v letech 2007–08) či přelomu let (školní rok 2007/08)

■ **zalomení** řádky je uvnitř data nevhodné, před číselným označením měsíce pak zcela chybné

A vertical photograph of a forest with tall trees and green foliage, serving as a background for the left side of the slide.

ČAS

■ **běžný časový údaj** – oddělení tečkou bez mezer, minuty jsou vyjádřeny dvojciferným číslem a oddělují se od následující jednotky úzkou mezerou či méně vhodně běžnou mezerou

(11.08 hodin)

■ **označování sportovních výkonů** – ve funkci oddělovače hodin, minut a sekund se používá dvojtečka (5:15:35,24)

ČÍSLA

■ **oddělování** – oddělovačem celé a desetinné části dekadického zápisu čísla se v češtině používá zásadně čárka; kvůli přehlednosti by se za každou trojicí cifer v obou směrech od desetinné čárky ven z čísla měla sázet úzká mezera (méně vhodně běžná mezera), desetinná čárka se však přisazuje z obou stran těsně: 37 456,788 657; čtyřciferná celá čísla mohou být sázena i bez mezer: 6789.

■ **poštovní směrovací čísla** – cifry se oddělují úzkými mezerami zprava po dvojicích, zbylá osamocená cifra se připojuje k sousední skupině vpravo těsně: 111 50; stejně se mohou psát telefonní čísla

■ **čísla v tabulkách** – ve sloupcích se čísla, která vyjadřují hodnoty stejného typu, zarovnávají na desetinnou čárku; svisle krýt se pak musí i jednotlivé číslice na stejných pozicích v zápisech čísel, proto jsou ve většině písem všechny arabské číslice stejně široké (půl čtverčíku); zarovnání lze dosáhnout buď desetinným tabulátorem nebo vyblokovaním chybějících pozic mezerami – místo chybějící číslice se pak sází mezera široká a místo desetinné čárky mezera úzká (méně vhodně v obou případech běžná mezera)

■ **čísla uvnitř textu** – přednost má slovní vyjádření (malých) čísel běžného významu (*třetí vzorek*, *sedmkrát*) před numerickým (*3. vzorek*, *7krát*)

■ **tečka za číslem** – těsně přisazenou tečkou se ukončuje zápis řadového čísla; lze-li však číslo v daném kontextu číst současně jako řadové i základní, tečka se nepíše (*strana 157*)

■ **mezera, znaménka** – ve spojení uvnitř slov se čísla přisazují těsně, bez mezery či spojovníku; výraz „krát“ lze ve spojení s číslem (*130krát*) nahradit symbolem „×“ (*130×*), nikoliv však písmenem „x“ (~~*130x*~~); těsně k číslu se přisazuje i případné znaménko (*+25 °C*, *−25 °C*, *±10 °C*); jako znaménko minus se používá en pomlčka, jejíž šířka je pro tento účel vhodnější než šířka spojovníku (~~*-25 °C*~~)

A vertical photograph of a forest with tall trees and green foliage, serving as a background for the left side of the slide.

UVOZOVKY

■ **typograficky přípustné** – v českojazyčném textu pouze uvozovky „**dvojitě oblé**“, „**jednoduché oblé**“ nebo »**lomené**«

■ **použití** – jako základní se používají (jednotně v celém dokumentu) zpravidla uvozovky dvojitě oblé nebo lomené a jako vnořené uvozovky jednoduché oblé

■ **přisazení k textu** – k textu uvnitř těsně; stýkající se vnější dvojitě oblé a vnitřní jednoduché oblé uvozovky musí být však opticky odděleny prostrčením („**text ,text`** “) o šířce desetiny až pětiny čtverčíku (zřetelné, avšak užší než mezera); je-li v uvozovkách celá věta, píše se uvnitř i znaménko, kterým je ukončena: „**Slezte z toho lustru, Donalde,**“ řekl.

SPOJOVNÍK

■ **ve švu složených výrazů** (jeho grafická podoba též při dělení slov) – použití například: **česko-německý, je-li, propan-butan**; sází se vždy bez mezer

POMLČKA

■ **existují dvě** – delší **em pomlčka** — a kratší **en pomlčka** – ;
v české typografii nemají tyto znaky odlišný význam, proto se používá v celém dokumentu jednotně jeden z nich

■ **nepřípustné je zaměňování pomlčky a spojovníku (-)**

■ **výraznější oddělení větných celků** – v tomto případě nesmí být pomlčka zalomena na začátek řádky a sází se s mezerami:
Shakespeare – jak on říká – je génius!

■ **nedokončená myšlenka či její nevyslovená část** –
následující interpunkční znaménko se pak přísazuje k pomlčce těsně, tečka se však nepíše: **Nech mě být, ty –!**

■ **pro uvození přímé řeči (namísto uvozovek)** – smí se vyskytovat na začátku řádky, odděluje se mezerou

■ **grafický prvek, označující položku výčtu** – smí se vyskytovat na začátku řádky, odděluje se mezerou

■ **oddělovač mezí rozsahu** – sází se bez mezer a nesmí být ponechána na konci ani zalomena na začátek řádky, např.
8–10 °C, 2007–08, Berdych–Federer

A vertical photograph of a forest with tall trees and green foliage, serving as a background for the left side of the slide.

ZÁVORKY

■ **textové závorky** – lze používat závorky oblé (**text**), hranaté [**text**], složené {**text**}; jednotně v celém dokumentu se používá jediný typ základních textových závorek a jiný typ textových závorek vnořených

■ **přisazení** – těsně k vnitřnímu textu, zatímco od textu vnějšího se oddělují mezerou (následující interpunkční znaménko se však přisazuje těsně); pokud se uvnitř závorky nachází celá věta, vkládá se dovnitř závorky i její ukončovací znaménko

LOMÍTKO

■ **použití** – označení dělení v úsporných zlomcích (1/10) a fyzikálních jednotkách (**cm/rok**); oddělovač částí různých speciálních výrazů: **2007/08** (školní rok), **VŠ/SŠ** (vysokoškolák nebo středoškolák), telefon **0532/4514 4856** (odděluje předvolbu čísla)

■ **přisazení** – z obou stran těsně; v nouzi lze zalomit výraz za lomítkem na nový řádek, lomítko se pak sází i na začátku tohoto řádku (bez spojovníku)

ZKRATKY

■ **iniciálové zkratky** víceslovných názvů států, institucí nebo organizací jsou tvořeny počátečními písmeny dílčích slov názvu; sázejí se verzálkami, uvnitř zkratky bez mezer a bez teček, např. **FAO, ÚHUL, VÚLHM**

■ **ukončení a oddělení** – dílčí prvky složených zkratk se ukončují tečkou (kromě měrných jednotek) a vzájemně oddělují úzkou mezerou či méně vhodně běžnou mezerou (**m n. m.**); složená zkratka nesmí být uvedena na začátku věty ani rozdělena zalomením řádky; další tečka za větou končící zkratkou se nepíše; stejné zásady platí i pro zkracování vlastních jmen (**R. S. Serrault, Ivanovice n. H.**)

■ **vžité zkratky bez vnitřních mezer**

aj.	a jiný	obr.	obrázek
ap. (apod.)	a podobně	popř.	popřípadě
atd.	a tak dále	pozn.	poznámka
atp. (atpod.)	a tak podobně	tab.	tabulka
č. (čís.)	číslo	tj.	to jest
mj.	mimo jiné	tzn.	to znamená
např.	například	tzv.	tak zvaný

A vertical photograph of a forest with tall trees and green foliage, serving as a background for the left side of the slide.

■ zkratky akademických titulů a vědeckých hodností –

Ph.D., CSc., DrSc. a h. c. se připojují ke jménu zprava, ostatní zleva; jako oddělovače se používají zpravidla úzké mezery a celé jméno se všemi tituly by mělo být uvedeno na jedné řádce; neoficiální zkratky **dr.** a **ing.** (psané s malými písmeny) jsou vhodné pro sazbu uvnitř věty

Bc.	h. c. (h.c.)	MgA.	Ph.D.	ThDr.
CSc.	Ing.	MUDr.	PhDr.	
doc.	ing. arch.	MVDr.	PhMr.	
Dr.	JUDr.	PaedDr.	prof.	
DrSc.	Mgr.	PharmDr.	RNDr.	

■ **zkratková slova (akronymy)** – vznikají sloučením vybraných shluků písmen ze slov názvu; počáteční písmeno zkratky se sází podle vžitého způsobu zápisu, zpravidla verzálkou, ostatní jednotně minuskami nebo verzálkami; shluky písmen uvnitř zkratky se neoddělují mezerami ani tečkami; např. **Lesprojekt**, **modem** (modulátor a demodulátor), **KRNAP**

DATABÁZOVÉ A JINÉ INTERNETOVÉ ZDROJE ODBORNÉ LITERATURY

ELEKTRONICKÉ INFOZDROJE NA MZLU

■ výchozí strana pro elektronické informační zdroje přístupné na MZLU je <http://www.mendelu.cz/ic/database.html>

■ **dva přístupy** – hledání dle klíčových slov v databázích s širším zaměřením (**BioOne**, atd.), nebo hledání tématu či konkrétního článku, o kterém víte, v daném časopise či jiném titulu v databázi (např. **Blackwell Synergy**, často vydavatelství – **SpringerLink**)

■ **hledání dle klíčových slov** – databáze zahrnující abstrakty i fulltexty z různých časopisů a od různých vydavatelů, nutné dobře definovat okruh zájmu, vymežit nejméně dvěma až třemi slovy, u druhů volit vědecká (latinská) jména

■ z databází pro hledání dle klíčových slov na MZLU lze doporučit především **BioOne**, z volně dostupných (mimo portál MZLU) pak především **Web of Science** (velký rozsah, převažují nicméně spíše mimoevropské zdroje) – abstrakty a články lze hledat na adrese <http://portal.isiknowledge.com/portal.cgi?DestApp=WOS&Func=Frame>;

další velmi vhodnou databází je **Scopus** (velký rozsah, hodně evropských zdrojů), <http://www.scopus.com>, aktuálně bohužel nepřístupná z MZLU

Ukázka hledání v BioOne

[China and the Path to Environmental Sustainability](#)

[Logout](#)

[Quick Search](#)

[Advanced Search](#)

[Search Tools](#)

[Browse](#)

[Please log in to My Research](#)

[XML](#)

0 Marked Records | [Search History](#)

Results

[Edit Search](#)

[Help & Support](#)

314 results found for: **Picea** and **stress** in Multiple Databases [Alert Me](#)

Published Works 314 [Tables & Figures 17](#)

All Publication Types 314 Journals 314 Peer-Reviewed Journals 294

[Mark](#) or [Clear](#) all on page | [Update Marked List](#) | [Save, Print, Email](#)

Sort by: [Most Recent First](#) [Go](#)

[Previous](#) 1 2 3 4 5 [Next](#)

Record # [Go](#)

- ☐ 1. [Epiphyte communities on redwood \(*Sequoia sempervirens*\) in northwestern California](#)
Williams, Cameron B.; Sillett, Stephen C.
The Bryologist, Vol. 110, no. 3, pp. 420-452, Oct 2007.
[View Record](#) | [References](#) | [Table of Contents](#) | [Full-Text HTML](#) | [Full-Text PDF\(470 Kb\)](#)
- ☐ 2. [Epiphytic macrolichen communities in *Pinus contorta* peatlands in southeastern Alaska](#)
Derr, Chiska C.; McCune, Bruce; Geiser, Linda H.
The Bryologist, Vol. 110, no. 3, pp. 521-532, Oct 2007.
[View Record](#) | [References](#) | [Table of Contents](#) | [Full-Text HTML](#) | [Full-Text PDF\(276 Kb\)](#)
- ☐ 3. [Climate and pH as determinants of vegetation succession in Central European man-made habitats](#)
Prach, Karel; Pyšek, Petr; Jarošík, Vojtech
Journal of Vegetation Science, Vol. 18, no. 5, pp. 701-710, Oct 2007.
[View Record](#) | [References](#) | [Table of Contents](#) | [Full-Text HTML](#) | [Full-Text PDF\(373 Kb\)](#)
- ☐ 4. [Changing climate and historic-woodland structure interact to control species diversity of the 'Lobarion' epiphyte community in Scotland](#)
Ellis, Christopher J.; Coppins, Brian J.
Journal of Vegetation Science, Vol. 18, no. 5, pp. 725-734, Oct 2007.

Database:
BioOne.1
Full-Text

Database:
BioOne.1
Full-Text

Database:
BioOne.1
Full-Text

Database:
BioOne.1
Full-Text

Ukázka hledání na Web of Science

Web of Science

GO

HOME

LOG OUT

Web of Science®

WELCOME

HELP

GENERAL SEARCH

CITED REF SEARCH

SEARCH HISTORY

ADVANCED SEARCH

Search Results -- Summary

TS=(Picea stress)
DocType=All document types; Language=All languages; Databases=SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI; Timespan=1945-2007

CrossSearch: [View additional results in other databases](#) ⓘ ⓘ Search within results:

SEARCH

☷ Refine your results

[Subject Categories](#) | [Source Titles](#) | [Document Types](#) | [Authors](#) | [Publication Years](#) [more choices](#)

978 results found (Set #1)

Go to Page: of 98

GO

Records 1 -- 10

◀◀◀ [1 | 2 ... ▶▶▶]

Use the checkboxes to select records for output. See the sidebar for options.

☐ 1. Burgert I, Eder M, Gierlinger N, et al.
[Tensile and compressive stresses in tracheids are induced by swelling based on geometrical constraints of the wood cell](#)
PLANTA 226 (4): 981-987 SEP 2007
Times Cited: 0

VIEW FULL TEXT

☐ 2. Mayr S, Charra-Vaskou K
[Winter at the alpine timberline causes complex within-tree patterns of water potential and embolism in Picea abies](#)
PHYSIOLOGIA PLANTARUM 131 (1): 131-139 SEP 2007
Times Cited: 0

☐ 3. Strimbeck GR, Kjellsen TD, Schaberg PG, et al.
[Cold in the common garden: comparative low-temperature tolerance of boreal and temperate conifer foliage](#)
TREES-STRUCTURE AND FUNCTION 21 (5): 557-567 SEP 2007
Times Cited: 0

Sort by:

Latest date

SORT

Analyze Results:

ANALYZE

View rankings of the authors, journals, etc. for these records.

Citation Report:

CITATION REPORT

View detailed citation counts and the h-index value for the results.

Output Records:

Selected records on page

All records on page

Records to

JOURNAL OF FOREST SCIENCE

- mezinárodní vědecký časopis vydávaný z pověření Ministerstva zemědělství ČR a pod gescí České akademie zemědělských věd; vychází od roku 1955
- původní výsledky základního a aplikovaného výzkumu ze všech oborů lesnictví
- dnes výhradně v angličtině, jediný český lesnický vědecký časopis, součást mezinárodních databází Agris, CAB Abstracts, Czech Agricultural Bibliography, Toxline Plus
- vychází 12krát ročně, 48 stran formátu A4
- články od roku 2002 kompletně v pdf na webových stránkách

http://www.cazv.cz/static.asp?str=les_cz&ch=54&ids=764;

od ročníku 2007 na nových webových stránkách

http://journals.uzpi.cz:8050/web/generovani/j_forest_sci_2007.htm

EKOLÓGIA (BRATISLAVA)

- vědecký ekologický impaktovaný časopis
- vychází v angličtině 4krát ročně v rozsahu 112 stran
- průběžně sledovaný v Current Contents: Institute for Scientific Information (ISI) (Philadelphia, USA); Cambridge Scientific Abstracts (Bethesda, USA); Current Awareness in Biological Sciences (Leicester, England); Geo Abstracts (Norwich, England); součást dalších velkých databází
- abstrakty od roku 2003 na webu (plné články jen za úhradu)

<http://www.elis.sk/>

Na stejné adrese e-Library of Scientific Literature najdete řadu dalších vědeckých časopisů ze Slovenska

LESNICKÁ PRÁCE

- odborný lesnický časopis
- vychází česky 12krát ročně
- články od roku 2001 na webu <http://lesprace.silvarium.cz/>

